

Verneområdestyret
for Kvænangsbotn
og Navitdalen
landskapsvernområder

Møteinnkalling

Utvalg: Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre

Møtested: , Alta

Dato: 30.11.2023

Tidspunkt: 08:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Program

Onsdag 29.11.2023

Kl. 11:45 - 12:30 Lunsj på Scandic Alta Kl. 12:45 - 15:45 Styremøte Reisa NP styre

Kl. 16:00 - 17:30 Felles fagopplegg ettermiddag - foredrag eller besøk Alta museum

Kl. 19:00 - 21:00 Felles middag (lokalitet avklares) for begge styrene

Torsdag 30.11.2023

Kl. 09:00 - 12:00 Styremøte Kvænangsbotn og Navitdalen

Kl. 12:00 - 13:00 Lunsj

Hjemreise

Ta kontakt med Rune på tlf. 90660709 for å avtale felles transport, behov for overnatting, lunsj og middag.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 20/23	Referatsaker		
ST 21/23	Styremøter 020323 og 270623 - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder - godkjenning av protokoller 2023		2023/6686
ST 22/23	Oppfølging hyttebygg Navitdalen		2023/10099
ST 23/23	Veileder - reindriftas motorferdsel på barmark i verneområder		2023/9333
ST 24/23	Beslutning om riving - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde - gamle ved Kvalvatnet		2023/10105
ST 25/23	Dispensasjon til bygging av gjeterhytte i Navitdalen - Anders Johan Mathis Gaino		2023/8125
ST 26/23	Dispensasjon for restaurering av kjørespor i Navitdalen 2023		2023/10331
ST 27/23	Status tiltaksplan november 2023		2022/9494
ST 28/23	Innspill tiltaksplan 2024		2023/10329

ST 20/23 Referatsaker

Saksframlegg

Arkivsaksnr: 2023/6686-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 05.07.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	21/23	30.11.2023

Godkjenning av protokoller fra styremøter 2.mars og 27.juni 2023

Forvalters innstilling

Protokoller fra styremøter 2.mars 2023 og 27. juni 2023 godkjennes

Saksopplysninger

Saksprotokoll fra styremøte 2.mars 2023 er tidligere godkjent av styret i møte 27.juni 2023. Dette var imidlertid feil protokoll. Det manglet en sak som ble fremmet i styremøtet og som ble tatt inn på sakslista under møtet. Saken omhandlet en felles uttalelse om vindkraftprosjektene planlagt i Nordreisa og Kvænangen. I oppdatert protokoll er også denne saken med.

Vurdering

Det gjøres ikke særskilte vurderinger i saken.

Møteprotokoll

Utvalg: Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre

Møtested: Árres næringsbygget, Sørstraumen

Dato: 27.06.2023

Tidspunkt: 10:30 - 14:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
John R. Karlsen	Leder	Troms og Finnmark fylkeskommune
Ole Mathis Eira	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Marit Kristine Hætta Sara	Nestleder	Sametinget - Sámediggi
Hanne Wiesener	Medlem	Kvænangen kommune

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Tryggve Enoksen	Medlem	Kvænangen kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader:

Protokoll godkjennes ved neste styremøte
Møtetid: 3 timer i møtet 2 timer forberedelse

Øvrige frammøtte:

Navn
Rune Benonisen

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 10/23	Referatsaker		
RS 2/23	Søknad om motorferdsel Kvænangsbotn LVO Gærbikk - skuter og helikopter.		2023/4687
RS 3/23	Oversendelse av kjørebok for 2023		2022/3585
RS 4/23	Samarbeidsavtaler - Statskog 2023		2023/5513
RS 5/23	Ang bruk av Dalveien		2023/5329
ST 11/23	Godkjenning av møteprotokoll fra 2.mars 2023		2023/62
ST 12/23	Dispensasjon for motorferdsel i tilknytning til drift av Statskogs hytter i Kvænangsbotn landskapsvernområde. Gerbikkhytta. Lappasriidig. Dalstuen. For årene 2023,2024 og 2025.		2022/7520
ST 13/23	Dispensasjon for tiltak - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder - riving og oppføring av ny utedo ved Gerbikkhytta - Statskog		2023/6072
ST 14/23	Drift og vedlikehold av infrastruktur i Kvænangsbotn og Navitdalen 2023. Forslag til driftsplan for 2023.		2023/6107

ST 10/23 Referatsaker

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 27.06.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Referatsaker tas til orientering.

Referatsak 5/23 - styret ber forvalter om å informere kommunen om hva som skjer i saken og be om forslag til løsning. Styret anser det som viktig at allmenheten får adgang til området i barmarksesongen. Styret er innstilt på å bidra til dekning av driftsutgifter sammen med andre aktører.

ST 11/23 Godkjenning av møteprotokoll fra 2.mars 2023

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 27.06.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Protokoll fra styremøte 2.mars 2023 godkjennes

Forvalters innstilling

Protokollen fra styremøte 2.mars 2023 godkjennes

ST 12/23 Dispensasjon for motorferdsel i tilknytning til drift av Statskogs hytter i Kvænangsbotn landskapsvernområde. Gerbikkhytta. Lappasriidig. Dalstuen. For årene 2023,2024 og 2025.

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 27.06.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Styrets vedtak

I medhold av verneforskriftens for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 6.3 d) gis Statskog dispensasjon for *bruk av snøskuter* for frakt av utstyr og materiell til drift av hyttene Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta i perioden fra tilstrekkelig snødekke til 1. april. På grunn av hensyn til hekkende fugl anbefales det at transporten gjennomføres så tidlig som mulig i året og helst i løpet av februar.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde §6.3 d) gis Statskog dispensasjon for frakt av utstyr og materiell med *bruk av helikopter* til drift av Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta så lenge det foregår før 1.april eller etter 30. august. Det anbefales generelt at transporten gjennomføres langs ruter som minimerer forstyrrelse for dyrelivet.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 4 og nml §48 gis Statskog dispensasjon for bruk av ATV på barmark for frakt av utstyr og materiell til drift av Dalstuene fra snuplassen ved Rundvannsbekken til Dalstuene langs etablert vei/kjørespor. Det anbefales generelt at transporten med ATV gjennomføres så sent på året som mulig helst etter 15.juli.

Det settes vilkår om at kjørebok skal fylles ut før start av hver tur og skal kunne forevises ved eventuelt oppsyn. Kjørebok skrives ut for hvert år på forespørsel.

Dispensasjonen gjelder for nødvendig transport av utstyr og materiell i sammenheng med drift og vedlikehold av hytter. Transport til andre formål behandles særskilt i egne saker. Det gis ikke begrensninger på antall turer. Men ferdselen bør begrenses til et nødvendig minimum. Det forutsettes videre at all ferdsel og transport skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Vi minner om at denne dispensasjonen kun gjelder etter vernereglene. Tillatelse fra kommune kommer i tillegg.

Vedtaket er gjort etter vurdering av de miljørettslige prinsippene og etter verneområdestyrets delegasjonsreglement.

Klageadgang:

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes til verneområdestyret.

Forvalters innstilling

I medhold av verneforskriftens for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 6.3 d) gis Statskog dispensasjon for *bruk av snøskuter* for frakt av utstyr og materiell til drift av hyttene Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta i perioden fra tilstrekkelig snødekke til 1. april. På grunn av hensyn til hekkende fugl anbefales det at transporten gjennomføres så tidlig som mulig i året og helst i løpet av februar.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde §6.3 d) gis Statskog dispensasjon for frakt av utstyr og materiell med *bruk av helikopter* til drift av Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta så lenge det foregår før 1.april eller etter 30. august. Det anbefales generelt at transporten gjennomføres langs ruter som minimerer forstyrrelse for dyrelivet.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 4 og nml §48 gis Statskog dispensasjon for bruk av ATV på barmark for frakt av utstyr og materiell til drift av Dalstuene fra snuplassen ved Rundvannsbekken til Dalstuene langs etablert vei/kjørespor. Det anbefales generelt at transporten med ATV gjennomføres så sent på året som mulig helst etter 15.juli.

Det settes vilkår om at kjørebok skal fylles ut før start av hver tur og skal kunne forevises ved eventuelt oppsyn. Kjørebok skrives ut for hvert år på forespørsel.

Dispensasjonen gjelder for nødvendig transport av utstyr og materiell i sammenheng med drift og vedlikehold av hytter. Transport til andre formål behandles særskilt i egne saker. Det gis ikke begrensninger på antall turer. Men ferdselen bør begrenses til et nødvendig minimum. Det forutsettes videre at all ferdsel og transport skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Vi minner om at denne dispensasjonen kun gjelder etter vernereglene. Tillatelse fra kommune kommer i tillegg.

Vedtaket er gjort etter vurdering av de miljørettslige prinsippene og etter verneområdestyrets delegasjonsreglement.

Klageadgang:

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes til verneområdestyret.

ST 13/23 Dispensasjon for tiltak - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder - riving og oppføring av ny utedo ved Gerbikkhytta - Statskog

**Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre -
27.06.2023**

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Verneområdestyrets vedtak

Riving av gammelt bygg og oppføring av nytt anser anse som et søknadspliktig tiltak etter verneforskriftens pkt 1.1, generelt forbud mot inngrep.

Tiltaket med oppføring av nytt utedo som er 1-2m2 større enn tidligere og som endrer plassering mindre enn 5 meter, anses å gi mindre vesentlige eller bagatellmessige virkninger for bygningsmiljø og landskapsverdi. Tiltaket innvilges dispensasjon etter verneforskriften for Kvænangsbotn lvo etter pkt 1.3 bokstav i) *riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.*

Vedtak kan påklages innen tre uker fra varsel om vedtak er mottatt. Vedtak gis kun etter verneforskrift. Godkjenninger fra kommune eller andre myndigheter må innhentes særskilt av tiltakshaver selv.

Forvalters innstilling

Riving av gammelt bygg og oppføring av nytt anser anse som et søknadspliktig tiltak etter verneforskriftens pkt 1.1, generelt forbud mot inngrep.

Tiltaket med oppføring av nytt utedo som er 1-2m2 større enn tidligere og som endrer plassering mindre enn 5 meter, anses å gi mindre vesentlige eller bagatellmessige virkninger for bygningsmiljø og landskapsverdi. Tiltaket innvilges dispensasjon etter verneforskriften for Kvænangsbotn lvo etter pkt 1.3 bokstav i) *riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.*

Vedtak kan påklages innen tre uker fra varsel om vedtak er mottatt. Vedtak gis kun etter verneforskrift. Godkjenninger fra kommune eller andre myndigheter må innhentes særskilt av tiltakshaver selv.

ST 14/23 Drift og vedlikehold av infrastruktur i Kvænangsbotn og Navitdalen 2023. Forslag til driftsplan for 2023.

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 27.06.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Forvalters innstilling

Plan for drift og vedlikehold for 2023 vedtas. Det inngås samarbeid med Statskog for løsning av driftsoppgaver som styret selv har ansvar for og inngår samarbeidsavtaler med de andre aktørene som vi samarbeider med om drift.

For 2024 ønsker styret for Kvænangsbotn og Navitdalen at det lages en felles driftsplan for et større område. Styret ber forvalter ta initiativ til et slikt arbeid.

Forvalters innstilling

Plan for drift og vedlikehold for 2023 vedtas. Det inngås samarbeid med Statskog for løsning av driftsoppgaver som styret selv har ansvar for og inngår samarbeidsavtaler med de andre aktørene som vi samarbeider med om drift.

For 2024 ønsker styret for Kvænangsbotn og Navitdalen at det lages en felles driftsplan for et større område. Styret ber forvalter ta initiativ til et slikt arbeid.

Møteprotokoll

Utvalg: Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre

Møtested: Scandic Alta, Alta

Dato: 02.03.2023

Tidspunkt: 11:00 - 16:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Ole Mathis Eira	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Tryggve Enoksen	Medlem	Kvænangen kommune
Marit Kristine Hætta Sara	Nestleder	Sametinget - Sámediggi

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
John R. Karlsen	Leder	Troms og Finnmark fylkeskommune
Hanne Wiesener	Medlem	Kvænangen kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Silje Vollan Nilsen		Troms og Finnmark fylkeskommune

Merknader:

Protokollen godkjennes endelig av styret selv ved neste formelle møte.

Øvrige frammøtte:

Navn
Rune Benonisen

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 15/23	Referatsaker		
ST 16/23	Godkjenning av møteprotokoll fra 04.01.2023		2023/62
ST 17/23	Årsrapport og tiltaksrapport 2022		2023/2119
ST 18/23	Ønske om samlet uttalelse til Ymber og TromsKraft om kraftprosjekter		2023/5509
ST 19/23	Tiltaksplan 2023 - endelig behandling		2022/9494

ST 15/23 Referatsaker

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 02.03.2023

Behandling

Vedtak

ST 16/23 Godkjenning av møteprotokoll fra 04.01.2023

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 02.03.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Vedtak

Protokoll fra styremøtet 04.01.2023 godkjennes

Forvalters innstilling

Protokoll fra styremøtet 04.01.2023 godkjennes

ST 17/23 Årsrapport og tiltaksrapport 2022

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 02.03.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Vedtak

Årsrapport og tiltaksrapport for Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre tas til orientering.

Forvalters innstilling

Årsrapport og tiltaksrapport for Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre tas til orientering.

ST 18/23 Ønske om samlet uttalelse til Ymber og TromsKraft om kraftprosjekter

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 02.03.2023

Behandling

Enstemmig vedtatt

Vedtak

Forvalters innstilling

Det sendes en samlet uttalelse som følger

«Styrene til Reisa nasjonalpark og Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder vil advare mot vindkraftutbygging i Nord-Troms. Det ligger et ansvar på verneområdene til å ta vare på randsoner, ta vare på korridorer som forbindelser mellom verneområder og vurdere hvilke virkninger tiltak og planer utenfor verneområdet har på verneinteressene innenfor, og ta hensyn til dem. Vindkraftutbygging og vindindustri medfører store inngrep i natur i bygings- og driftsfasen, har stort visuelt influensområde og medfører forstyrrelser for både dyre- og fugleliv. Dette er verdier som Reisa nasjonalpark og Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder skal ivareta. Vi ser ikke at vindindustri kan utvikles i arealer utenfor verneområdene uten å forringe verdiene og verneinteressene som Reisa nasjonalpark og Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder har forvaltningsansvar over.

Forvalters innstilling

Saken legges fram uten innstilling

ST 19/23 Tiltaksplan 2023 - endelig behandling

Saksprotokoll i Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre - 02.03.2023

Ole Mathis Eira Foreslår nytt tiltak "restaurering av kjørespor Navitdalen" og at det settes av Kr 75 000,- til dette tiltaket

Behandling

Forslag fra Ole Mathis Eira enstemmig vedtatt. Forvalters innstilling enstemmig vedtatt med endring av forslag fra Ole Mathis Eira.

Vedtak

Verneområdestyret har for 2023 fått bevilgning.

Kr 400 000,- tiltak i verneområder, Kr 50 000 til drift av infrastruktur og Kr 250 000 til drift av styret og Kr 75 000 til plan/utredning.

Disponering av post «tiltak i verneområder» som følger

Restaurering av inn til 3 daa slåttemark. år 2.		kr 120 000
Natursti Kvænangsbotn		kr 20 000
Forsterkningstiltak ved sti/veg mot Dalstuene		kr 75 000
Arrangement		kr 15 000
Informasjonstiltak		kr 25 000
Tiltak på vei til Rundvannet		kr 70 000
Restaurering kjørespor Navitdalen		kr 75 000
		kr 400 000

Øvrige disponeringer er beskrevet i tiltaksplan se

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Kvanangsbotn-og-Navitdalen-LVO/publikasjoner/arsrapporter>

Forvalters innstilling

Verneområdestyret har for 2023 fått bevilgning Kr 400 000,- tiltak i verneområder, Kr 50 000 til drift av infrastruktur og Kr 250 000 til drift av styret og Kr 75 000 til plan/utredning.

Disponering av post «tiltak i verneområder» som følger

Restaurering av inn til 3 daa slåttemark. år 2.		kr	120 000
Natursti Kvænangsbotn		kr	20 000
Forsterkningstiltak ved sti/veg mot Dalstuene		kr	150 000
Arrangement		kr	15 000
Informasjonstiltak		kr	25 000
Tiltak på vei til Rundvannet		kr	70 000
		kr	400 000

Øvrige disponeringer er beskrevet i tiltaksplan se

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Kvanangsbotn-og-Navitdalen-LVO/publikasjoner/arsrapporter>

Arkivsaksnr: 2023/10099-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 20.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	22/23	30.11.2023

Oppfølging hyttebygg Navitdalen

Forvalters innstilling

Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre anmoder Miljødirektoratet om iverksetting av prosess for å ilegge Miljøerstatning for hyttebygg som denne saken omtaler, ved Saiva i Navitdalen landskapsvernområde.

Bygg er ført opp uten godkjent dispensasjon fra bestemmelsene i verneforskriften og strider mot forskriftens §1.1 i forskrift om vern av Návetvuomi suodjemeahcci om forbud mot inngrep som kan vesentlig endre eller virke inn på landskapet. Inkludert oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger. Bygget vurderes å gi vesentlig endring av landskapsverdiene som er en viktig verneverdi, for et større område. Det er i hovedsak på grunn av virkningen av byggets plassering og størrelse sammen.

Styret velger å ikke anmelde forholdet, selv om flere av vilkårene for anmeldelse av forholdet er til stede. Disse er omfattende brudd på lov/forskrift/tillatelse, overtredelsen har store konsekvenser for naturmangfoldet eller risiko for dette og at det foreligger sterke allmennpreventive hensyn. I den andre retningen vektlegges at en søknad trolig ville resultert i en dispensasjon, men muligens med pålegg eller anmodning om en annen plassering eller en annen form/høyde på hytta som ikke står så fram i landskapet som denne nå gjør. Styret velger likevel å ikke anmelde og vektlegger da særlig at en søknad sannsynligvis vil resultert i en dispensasjon.

Styret anser krav om riving og retting som så inngripende at det ikke er hensiktsmessig i denne saken. Det vektlegges at hytta er bygget i et område med eksisterende bebyggelse.

Verneområdestyret krever at eier sender en søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde, og ber eier/tiltakhaver om å iverksette søknadsprosess som følger gjeldende regler og prosedyrer for nye eller sterkt endrede reindriftsanlegg. I praksis at søknad om hytte sendes til reindriftsavdelingen hos statsforvalteren, som innhenter uttalelser og nødvendige

godkjenninger fra andre parter. Herunder verneområdestyret for Navitdalen landskapsvernområde.

Saksopplysninger

Oppsynet ved Fjelltjenesten var på rutinemessig oppdrag i Navitdalen i oktober. Etter denne turen fikk verneområdestyret tilsendt en rapport om et tilsynelatende nytt bygg på en tidligere ubebygde lokalitet. Det var da ikke kjent hvem som var eier/tiltakshaver, men nærliggende å tro at det er tilknyttet reindrift på grunn av lokaliseringen. Etter en gjennomgang klarte vi ikke finne en sak eller henvendelse om bygg som er behandlet hos vernemyndighetene. Etter mottak av rapporten sendte forvalteren, med kopi til distriktet, med henvendelse til Reindriftsavdelingen med forespørsel om det er behandlet en sak der.

Siden 2016 er det behandlet to saker om hytter i reindrift av verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen. En er behandlet og godkjent i 2016, og en er under behandling og godkjennes sannsynligvis i 2023.

Ut fra opplysningen vi har i saken, inkludert telefonsamtale med eier (5.11.23) av bygget og e-post datert 8.11.23, bekreftes det at bygget er ført opp uten skriftlig søknad og/eller behandling hos hverken reindriftsmyndighetene, kommune eller grunneier. Det er heller ikke søkt eller behandlet sak i Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre.

Det har vært skriftlig kontakt mellom eier og Statsforvalterens reindriftsavdeling (april 2021) hvor det fra eier/tiltakshaver ber om en behovsvurdering for oppgradering av eksisterende punktfeste og av eksisterende hytte. Det vites ikke om statsforvalteren har behandlet saken videre. Eier sier i e-post til verneområdestyret: «Vi ønsker å avklare situasjonen og informere dere om at dette ikke er en nyoppført hytte, men en oppgradering av en eksisterende hytte» Eier har også i sin e-post beklager eventuelle misforståelser i saken og ønsker forvaltningsmyndighetens vurdering angående oppgradering.

Beskrivelse av tiltaket

Beskrivelsen av tiltaket er kun vurdert ut fra bilder som fulgte rapporten fra oppsynet. Den nye hytta er bygget rett ved en eldre og betydelig mindre gamle/hytte og med en grunnflate anslagsvis 30-40 m² (4,5 x 6,5m). Bygget er satt på påler og har mønehøyde på det meste anslagsvis 4-5 meter. På flybilder fra 2020 er det ikke bygg på den lokaliteten, så den er satt på tidligere ubebygde lokalitet. Men det er altså et eldre og mye mindre bygg rett ved, kanskje 8-10m² i størrelse.

Hytta står i et område hvor det er mange hytter av ulik standard og størrelse som benyttes som bosted i perioder med reindriftsaktivitet i området. På høsten (august-september) er det for eksempel en del aktivitet i sammenheng med kalvemerking. Hyttene er lokalisert på en markert høyde med god utsikt sørover og nordover Navitdalen. Denne omtalte hytta er plassert på den høyeste delen.

Regelverket

De formaliserte rutiner for bygging av anlegg i reindrift, er at de først behandles hos reindriftsmyndighetene, som etter rutinemessig utsjekk av for eksempel søkers formelle

tilknytning til reindrift, behov for anlegg og opplysninger fra distriktsplanen, sender sak til høring hos andre myndigheter. Kommune, grunneier og andre skal ha mulighet å uttales seg og vurdere sakene etter det lovverket de er satt til å forvalte.

Reindriften har utvida rettigheter til motorferdsel, gjerder og hytter tilknyttet reindriftsaktivitet etter reindriftsloven, men den utløses først når prosedyrer og plikter er oppfylt. For eksempel søknad som beskrevet over.

Vernemyndighetene er gitt i oppgave vurdering av byggesaken ut fra de reglene som er gitt i verneforskriftene. I de fleste verneforskrifter er det gitt generelle forbud, for eksempel mot bygging. Men, det er også gitt unntak/fritak fra bestemte formål. I Navitdalen landskapsvernområde er det for eksempel tillatt å vedlikeholde bygninger, anlegg og innretninger (pkt. 1.2 a) bygge sanketrøer og foreta nødvendig gjerding (pkt. 1.2 c) uten søknad.

Det er også gitt mulighet for dispensasjon til:

oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift (pkt. 1.3 d),

riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk (pkt. 1.3 h).

Men det forutsetter at det søkes, og at vernemyndighetene innvilger en dispensasjon. Dette er omtalt Forvaltningsplanen s 35 både i norsk utgave og i den samiske oversatte utgaven.

Vurdering

Ut fra opplysningene i saken er det klart at det er ført opp en bygning uten at det er gitt nødvendige dispensasjoner etter verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde. At eier ikke vet om at det må søke dispensasjon før bygging tillegges ikke vekt i saken. De har uansett plikt til å undersøke gjeldende regler.

Eier av bygg opplyser at de ikke anser dette som en ny hytte, men oppgradering av eksisterende. Vi tar ikke stilling til det. Dette er uansett et søknadspiktig tiltak etter verneforskriften. Det kan gis dispensasjon til «*riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk (pkt. 1.3 h)*». Det er ikke søkt om dispensasjon. Det som er ført opp er også betydelig større enn det gamle, det gamle er ikke revet og lokaliseringen er noen meter til siden fra det gamle. Det er i utgangspunktet ikke åpenbart at det nye tiltaket kunne gis dispensasjon etter den paragrafen.

Verneverdier og virkning av tiltaket

Navitdalen landskapsvernområde er opprettet for å *ta vare på natur- og kulturlandskap i dalføre med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur som er lite berørt av tekniske inngrep og skaper identitet for kvensk og samisk kultur.*

Det visuelle landskapet i Navitdalen er ansett å ha stor verdi, og bygg og anlegg som endrer dette landskapet er altså i utgangspunktet ikke tillatt. I hovedsak er det nok tenkt på større inngrep som veier, kraftlinjer, men også mindre inngrep kan ha betydning for å endre inntrykk av landskapet.

Reindriften er viktig i og for området, og de anleggene som er der med kjørespor, bygg, gjerder og andre spor er del av landskapet og er en del av Navitdalen. Også det

intensive brukte området ved Saiva er en del av landskapet. Hvor store endringer en kan ønske og å tåle er ikke entydig avklart, men det vil være en viktig del av diskusjonen som et verneområdestyre må ta når en behandler slike byggesaker. Det er viktig for å finne en balanse mellom reindriftens behov for moderne anlegg og fasiliteter og hvor de plasseres og hvordan de bygges.

Et eksempel - i 2016 uttalte verneområdestyret at de ønsket en da omsøkt hytte lokalisert lengre ned i lia enn den var søkt om nettopp for å unngå fjernvirkning av bygg, altså at den stikker seg ut i horisonten, og for å hindre at det oppstår flere nye kjørespor. Det ble etterkommet.

Dette nye tiltakets virkning for landskapet er vanskelig å gi en entydig vurdering av. Men det synes som at lokaliseringen og størrelsen på bygget er slik at den synes fra lang avstand og slikt sett endrer landskapsbildet. Det betyr da at det endrer det vernede landskapets særpreg eller karakter siden den endrer utsikten i et stort område. Med den lokaliseringen som er brukt måtte hytta vært mye lavere i terrenget for ikke å ha slik fjernvirkning tror vi. Eventuelt at en fant annen lokalisering som bedre passer med størrelsen på hytta. Dette er forhold som kunne vært tatt opp og vurdert av vernemyndighetene hvis det hadde vært søkt på vanlig måte.

Oppfølging av saken

Vi ser det som naturlig at denne saken følges opp med en reaksjon fra forvaltningsmyndigheten. Det vektlegges da at det er ført opp et bygg uten at det har vært gitt dispensasjon og at bygget gir en negativ virkning av betydning for verneformålet. Manglende oppfølging av overtredelser i verneområder kan føre til at respekten for vernereglene svekkes. Det vil også virke urettferdig for de som følger regelverket dersom manglende etterlevelse ikke får konsekvenser. I Navitdalen er det av betydning da det er behov for flere hytter (jmf distriktsplanen) og det er tid om annen søknader for bygging av hytter. En manglende reaksjon på overtredelse av regelverket vil få presedens for liknende saker, og hensynet til likebehandling er viktig.

Kort oppsummert er det flere alternativer som forvaltningsmyndigheten (styret) må vurdere, her med en vurdering. Teksten er hentet fra miljødirektoratets veileder - [m617.pdf \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/om/oppfolging-av-ulovlige-forhold-i-verneomrader) om «oppfølging av ulovlige forhold i verneområder».

Anmeldelse

Hovedregelen er at overtredelser av naturmangfoldloven kap. V, verneforskrifter og enkeltvedtak skal anmeldes. I vurderingen av hvorvidt en overtredelse skal anmeldes eller ikke, må effekten av *ikke* å anmelde overtredelsen også vektlegges.

Dersom ett eller flere av følgende momenter er til stede skal saken normalt anmeldes: Omfattende brudd på lov/forskrift/tillatelse, Overtredelsen har store konsekvenser for naturmangfoldet eller risiko for dette, Det foreligger sterk grad av utvist skyld, Det foreligger sterke allmennpreventive hensyn. Andre ting som må tas i betraktning er; vernegrad, om regelverk er nytt eller endret, om en kunne forventet dispensasjon, størrelse på overtredelse, potensielle skadevirkninger. Andre forhold som vektlegges i annen retning – svakheter ved regelverket eller inkonsekvent og uklar saksbehandling i forkant.

Miljødirektoratet og Økokrim anbefaler at forvaltningsmyndighetene anmelder saker med brudd på verneforskriftene. Særlig saker hvor tiltak er gjort som gir endringer av varig karakter. Som i dette tilfellet. I denne saken er det flere forhold som taler for anmeldelse. Særlig allmennpreventive hensyn og at tiltaket faktisk gir en betydelig negativ effekt på verneverdiene. Det som taler mot er at formål og bygging av reindriftshytter normalt innvilges dispensasjon og at det sannsynligvis ville blitt utfallet her, selv om en nok hadde bedt om en annen størrelse eller lokalisering.

Anmeldelse kan kombineres med andre reaksjoner som nevnes under

Pålegg om retting og stans evnt direkte gjennomføring

Naturmangfoldloven § 69 hjemler adgangen til å gi pålegg om retting og stans av en ulovlig handling eller et ulovlig forhold. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel riving av ulovlig bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse. For å kreve retting av et forhold som allerede er utført, eller stans av et pågående forhold, kreves at handlingen eller forholdet er i strid med naturmangfoldloven eller forskrifter eller enkeltvedtak i medhold av denne loven. Det er ikke et krav om at det har oppstått skade på naturmangfoldet eller at det er fare for slik skade, det er tilstrekkelig at handlingen ikke er tillatt. Direkte gjennomføring kan benyttes på visse vilkår og betyr at forvaltningsmyndigheten gjennomfører retting på eiers regning. Det anses som ikke aktuelt i denne saken.

Kombinasjonen av pålegg om retting og evnt tvangsmulkt er en drastisk inngripen. Den medfører at anlegg må fjernes og evnt at tomt tilbakeføres til naturtilstand. Hvis bygging hadde vært oppdaget tidligere ville stans vært en rimelig reaksjonsmåte for å hindre ulovlige tiltak.

Tvangsmulkt

Naturmangfoldloven § 73 hjemler adgangen til å fatte vedtak om tvangsmulkt. Formålet med tvangsmulkt er å sikre at loven og bestemmelser i medhold av den blir etterlevd. Brukes i sammenheng med pålegg om retting hvis det ikke gjennomføres.

Miljøerstatning

Miljøerstatningen i naturmangfoldloven § 74 er en sanksjon for overtredelse av naturmangfoldloven og forskrifter og vedtak i medhold av loven. Sanksjonen er å regne som en administrativ reaksjon og bruk av miljøerstatning skal bidra til å skape respekt for regelverket. Den er et middel for å sikre at det blir reagert mot en overtredelse.

Grunnvilkåret etter naturmangfoldloven § 74 er at en eller flere bestemmelser i naturmangfoldloven selv, forskrifter eller enkeltvedtak gitt i medhold av loven er overtrådt. Det er tilstrekkelig at det foreligger en overtredelse. Det er ikke krav til utvist skyld i form av uaktsomhet eller forsett.

Eksempler på saker hvor miljøerstatning kan vurderes ilagt i verneområder er enkeltstående tilfeller av:

- Ulovlige mindre byggetiltak og inngrep i verneområder, eksempelvis små plattinger og mindre tilbygg
- Brudd på vilkår i tillatelser
- Ulovlig felling av trær
- Brudd på ilandstignings- og ferdselsforbud
- Ulovlig hensetting av biler, campingvogner, båter,

utstyr, avfall og lignende

- Ulovlig plassering av midlertidige innretninger
- Brudd på båndtvangbestemmelser i verneforskrifter
- Andre mindre alvorlige brudd på bestemmelser

Det kan også være aktuelt å vurdere miljøerstatning ved brudd på søknadsplikten i verneforskrifter. Dette for eksempel der det er påstartet eller gjennomført arbeid som ikke er omsøkt, men som forvaltningsmyndighetene vanligvis gir tillatelse til om det søkes på forhånd.

Miljødirektoratet er delegert myndighet til å gi pålegg om miljøerstatning. Myndigheten er ikke videre delegert til andre forvaltningsorganer. Dette skyldes at ordning i liten grad er brukt og at det er behov for å utvikle en ensartet praksis på området.

Oppsummering

Forvalteren anbefaler at denne saken følges opp med en reaksjon. Selv om det har oppstått misforståelser eller uklart om hva som er søknadspiktig eller ikke, er dette et alvorlig brudd på regelverket for Navitdalen landskapsvernområde som gir en negativ effekt for verneverdiene. I hovedsak landskapsverdi.

Alvorligheten anses som såpass stor at anmeldelse bør vurderes. I hovedsak av allmennpreventive hensyn. Retting er vurdert som et drastisk tiltak, men for eksempel senkning av takhøyde for å unngå at bygget står i silhuett kan vurderes.

Uansett bør saken følges opp med en reaksjon hvor verneområdestyret sender anmodning om at Miljødirektoratet pålegger miljøerstatning.

Effekten av tiltaket anses som alvorlig for verneverdiene og endrer Navitdalen landskap og karakter så lenge bygget står.

Det er behov for flere bygg i sammenheng med reindrift i det samme området. Og det er andre saker under behandling. Reglene for søknad og etterlevelse av regler er viktig.

Hvis bygge skal bli stående må forvaltningsmyndigheten få en søknad som behandles i etterkant av byggingen som følger de ordinære prosedyrene for slike saker. Det vil si at den behandles først av reindriftsmyndighetene og at alle andre myndigheter får saken til høring som del av den saken.

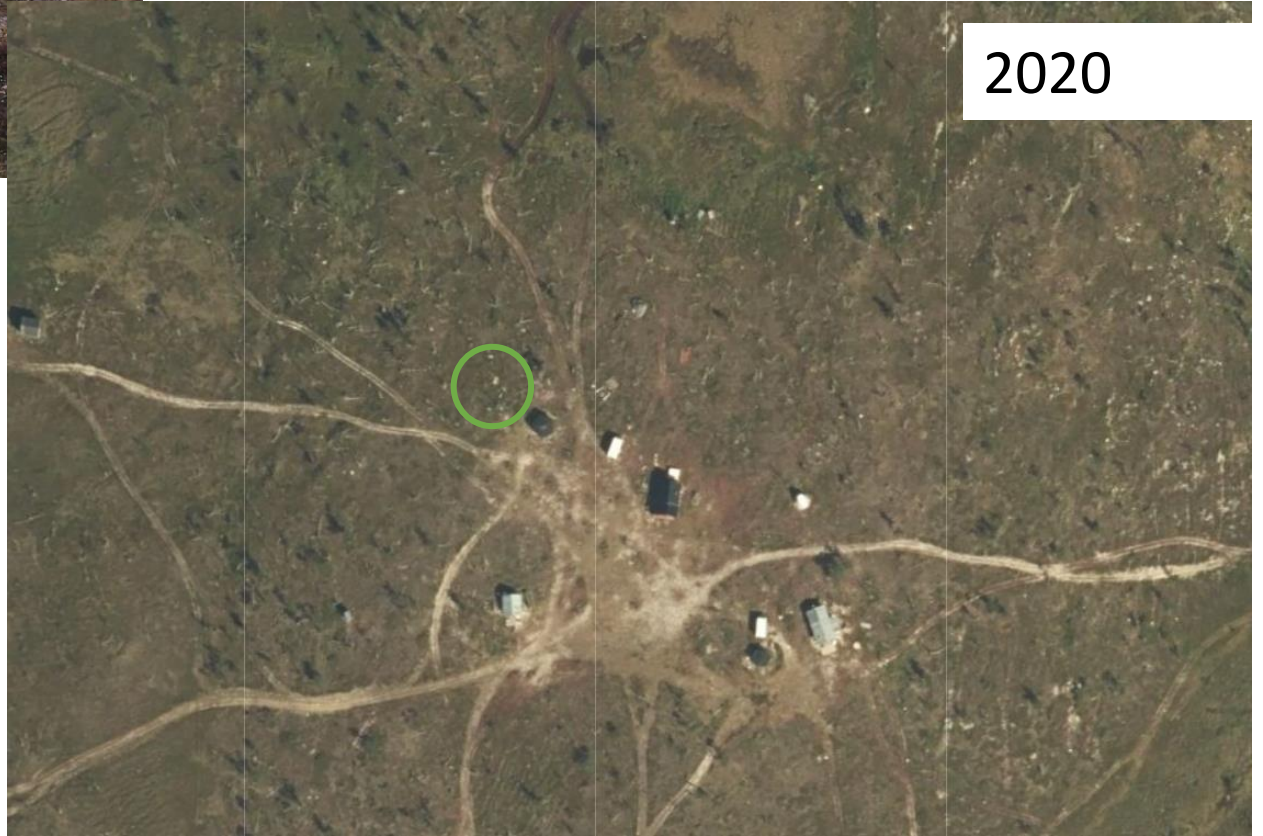
Oktober 2023

2013

2020

Arkivsaksnr: 2023/9333-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 17.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Reisa nasjonalparkstyre	26/23	29.11.2023
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	23/23	30.11.2023

Veileder - reindriftas motorferdsel på barmark i verneområder

Saksprotokoll i Reisa nasjonalparkstyre - 29.11.2023

Behandling

Vedtak

Forvalters innstilling

Nye [retningslinjer for reindriftas barmarkskjøring i verneområder](#) innarbeides i forvaltningsplaner ved neste revisjon og tas videre i saksbehandlingsprosedyrer.

Saksopplysninger

Reindriftas barmarkskjøring i verneområdene har vært et diskusjonstema over mange år. I eldre forskrifter, slik som i Reisa nasjonalpark (1986), er reglene oppfattet som rigide da det kun gis anledning til å få dispensasjon på faste spor. I nyere forskrifter slik som Kvænangsbotn (2010) er det lagt opp til at reindriften selv, gjennom sin distriktsplan, skal definere behovet for motorferdsel. Slik er det også lagt opp til i forvaltningsplanen for Reisa nasjonalpark. Regler er altså en ting, noe annet er hvordan reglene tolkes og hvordan de følges opp.

Det slik at motorferdsel, særlig barmarkskjøring, krever tillatelse fra vernemyndighetene. Akkurat det har vært noe omstridt. Den nye veilederen er et samarbeid mellom Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet. Den beskriver hvordan en søknad om reindrifas motorferdsel skal foregå, og er da å regne som en felles ramme for slike saker og gjelder likt for alle. Formålet med veilederen er å gi informasjon og veiledning om hva søknader om motorferdsel bør inneholde.

I veilederen vises det til at reindriften er gitt utvida rettigheter for motorferdsel, også i verneområder. Det er i tråd med norsk og internasjonal urfolksrett. Det ligger også plikter som må oppfylles for at retten skal kunne utnyttes. Distriktene har bla plikt til å utarbeide distriktsplan som har tilstrekkelig opplysninger.

I veilederens pkt 3 er det gitt retningslinjer som vi må følge fremover.

Den enkelte reindriftsutøver er selv ansvarlig for at en har nødvendige tillatelser til barmarkskjøring. En distriktsplan med tydelig beskrivelse av behov og hva som utgjør nødvendig kjøring gir et godt grunnlag for søknad om dispensasjon. Søknader med bakgrunn i distriktsplaner kan åpne for flerårige tillatelser, f.eks. inntil 5 år. Dette kan bidra til en mer forutsigbar og forenklet saksbehandling.

Det er distriktsstyret i det enkelte reinbeitedistrikt som har ansvar for å utarbeide og vedta distriktsplaner i samsvar med kravene i reindriftsloven. En distriktsplan som skal brukes som grunnlag for søknad om kjøring på barmark må oppfylle kravene i reindriftsloven § 62, og inneholde opplysningene som fremgår av veilederens punkt 4.

Ved behandlingen av søknad om dispensasjon er det forvaltningsmyndigheten for det enkelte verneområde som gjør sin vurdering og treffer vedtak i den enkelte sak. Forvaltningsmyndigheten forholder seg til juridiske rammer, og skal i tillegg utøve et forvaltningsmessig skjønn i samsvar med verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten kan om nødvendig sette vilkår for en tillatelse, f.eks. knyttet til ivaretagelse av særlig sårbare områder og/eller arter. Det kan imidlertid ikke settes så strenge vilkår at dette går utover dyrevelferd eller alminnelig driftsutøvelse i reindriften. Reglene i forvaltningsloven kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak gjelder. Lovens krav til entydige og klare vedtak innebærer at tillatelse til kjøring bare kan gis til navngitte personer.

Vurdering

Reindriften har ansvar for å arbeide på en måte som ivaretar mange hensyn og som preges av stor variasjon i naturforhold og topografi og klimatiske forhold. Det stiller krav til et regelverk som ikke legger unødige hindringer for eksempel når vær og naturforhold endres eller det oppstår uforutsette hendelser.

Fra vernemyndigheter er det viktig at de natur- og kulturverdiene som er formål med vernet ikke blir satt under press av for eksempel inngrep. Moderne reindrift påvirker naturen blant annet gjennom at det settes varige spor etter motorferdsel.

Gjennom godt samarbeid og god dialog mellom vernemyndigheter og reindriftsutøvere og distrikter vil en kunne finne en høvelig balanse mellom bruk og vern.

Veilederen gir noen føringer på saksbehandlingen som er noe nytt i forhold til hvordan vi har praktisert dispensasjoner tidligere. I både Reisa NP og Kvænangsbotn og Navitdalen har myndighetene godtatt en felles dispensasjonssøknad gjennom at distriktet har sendt sin godkjente distriktsplan.

Det kan fortsatt gjøres, men i søknaden må også «beskrives navn på alle siidaer med tilhørende siidaandeler og navn på reindriftsutøver som har behov for barmarkskjøring i verneområder (side 7). Behov for medhjelpere/drenger må også beskrives i søknaden hvis det ikke fremgår av distriktsplanen. Faste medhjelpere skal beskrives i søknaden. Endringer som oppstår underveis kan tas inn i dispensasjonen.

I følge denne veilederens bestemmelser må altså nå hver «reindriftsutøver» selv søke og få innvilget dispensasjon før motorferdsel på barmark skal anses som lovlig. For både Reisa, Ráisdouttarháldi, Kvænangsbotn og Navitdalen er det registrert flere hundre personer involvert i reindriften. I følge ressursregnskapet er det 321 personer fordelt på 58 siidaandeler i vestre sone.

Ny prosessen for søknad
([kopi av veilederen](#) pkt 3)

Det er distriktsplanen som legges til grunn for søknad. *For å sikre at distriktsplanen innehar tilstrekkelige beskrivelser av motorisert ferdsel er det hensiktsmessig at distriktsplanen sendes forvaltningsmyndigheten for verneområdet, slik at de kan fremme innspill som ivaretar formålet om en forutsigbar og forenklet saksbehandling.*

- *Søknad om barmarkskjøring som vist i distriktsplan oversendes fra distriktsstyret til forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Søknaden kan for eksempel være en e- post hvor distriktsplanen er vedlagt. Dette gjøres i samråd med reindriftsutøver.*
- *I søknaden beskrives navn på alle siidaer med tilhørende siidaandeler og navn på reindriftsutøvere i reinbeitedistriktet som har et nødvendig behov for barmarkskjøring i verneområder.*
- *Behovet for eventuelle medhjelpere/drenger for den enkelte siida/siidaandel må beskrives i søknaden hvis det ikke fremgår av distriktsplanen. Faste medhjelpere/drenger skal oppgis/navngis i søknaden, slik at dispensasjon kan vurderes samlet.*
- *Endret behov for medhjelpere i søknadsperioden, endringer i familiære forhold og akutte behov for bistand, meldes og omsøkes forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Slike henvendelser kan gjøres fra den enkelte siida/siidaandel/reindriftsutøver. I helt spesielle tilfeller kan nødrettslige betraktninger legges til grunn, slik at medhjelpere kan kjøre uten tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.*
- *Forvaltningsmyndigheten for verneområdet behandler søknaden, og treffer vedtak med kopi til bl.a. oppsynsmyndighet og Statsforvalter.*

I tillegg til den forenklete søknadsprosessen via distriktsplan og distriktsstyret, som kan gi grunnlag for en flerårig tillatelse, kan reindriftsutøveren fortsatt søke på egen hånd direkte til vernemyndigheten for verneområdet. I det siste tilfellet vil reindriftsutøveren måtte påregne å legge med utvidet begrunnelse og dokumentasjon, som kan understøtte det aktuelle behovet for kjøring.

Arkivsaksnr: 2023/10105-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 09.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	24/23	30.11.2023

Beslutning om Kvalvannsgammen

Forvalters innstilling

Verneområdestyret tar informasjon fra Statskog til etterretning.

Saksopplysninger

Statskog har over tid jobbet med å finne an avklaring for framtiden til Kvalvannsgammen. Dette er en hytte ført opp av private uten noe form for godkjenning eller søknad. Statskog har som grunneier ansvaret og eierskapet siden det ikke er kjent eier.

I de senere årene har det blitt klart at den ikke oppfyller krav til blant annet branntekniske krav. Som åpen hytte/nødbu må den ivareta et minimum av sikkerhet. Det forutsetter i grove trekk rømningsveier og sikkert ildsted. Det ble ikke ansett som mulig å restaurere til godkjent status.

Statskog forespurte verneområdestyret om å evt bidra til bygging av en ny hytte/gamme på stedet. Verneområdestyret sin tilbakemelding i møte Rådgivende utvalg var at det ikke var ansett som vo styrets oppgave.

Etter en prosess og en høring har Statskog nå besluttet at de vil rive Kvalvannsgammen og tilbakeføre tomta til naturtilstand og vil ikke erstatte den med en ny hytte/gamme.

Vurdering

Kvalvannsgammen var ført opp før Kvænangsbotn ble opprettet som verneområde. Gammen/hytta var lenge vært «hemmelig». Det vil si at den ikke har vært del av et offentlig hyttenett og har ikke hatt noe løpende tilsyn på et nivå som kreves for en offentlig og tilgjengelig hytte. Siden 2015 har Statskog og tidvis verneområdestyret hatt en mer aktiv tilnærming og det har blant annet vært ordnet med ved. Gjennom årene har flere «oppdaget» gammen og den er nevnt på diverse forum og i kart.

Kvalvannsgammen har altså blitt noe innarbeidet som et friluftstilbud og har en for så vidt en viktig funksjon. Hvis og når hytta rives må det gjøres noen informasjonstiltak på for eksempel verneområdets hjemmesider og hos Statskog, Inatur og kommunen slik at folk blir oppmerksom på at tilbudet ikke lenger finnes.

Arkivsaksnr: 2023/8125-4

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 09.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	25/23	30.11.2023

Dispensasjon til bygging av gjeterhytte i Navitdalen - Anders Johan Mathis Gaino

Forvalters innstilling

Styrets behandling av saken legger til grunn at hytta er ment plassert med det Kart som er oppgitt i søknaden.

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde godkjenner dispensasjon for bygging av omsøkt reindriftshytte med eier Anders Johan Mathis Gaino, i Navitdalen landskapsvernområde ved området Saivva.

Dette i medhold av verneforskrift for Navitdalen landskapsvernområde pkt 1.3 d). Tiltaket er vurdert etter bestemmelsene i nml §8-12 og anses som miljøforsvarlig hvis vilkårene oppfylles.

Hytta må gis en utforming som gir minst mulig endring av landskapsinntrykket.

Verneområdestyret vil henvende seg til Reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren og Kvænangen kommune om at det utarbeides en egnet arealplan før det oppføres flere hytter i området. Særlig viktig er plassering for landskapsverdi og for renovasjon / sanitærforhold i området og arealbruk generelt. En slik plan vil også forenkle saksbehandling betydelig.

Saksopplysninger

Fylkesmannen i Troms og Finnmark, reindriftsavdelingen, har september 2023 sendt på høring søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften for Anders Johan Mathis Gaino.

Hytta er søkt plassert nord for sperregjerde i Saiva, innenfor grensen til Navitdalen landskapsvernområde. Hytta skal være om lag 24m².

Det er om lag 15-20 andre hytter/bygg rundt terreng høyden nord for sperregjerdet. Hytta skal brukes i sammenheng med reindriftsarbeid på høst og på vår.

Vurdering

Søknadsprosessen for reindriftsanlegg følger bestemmelsene i Reindriftsloven. Reindriftsutøver søker om tillatelse til oppføring av bygg direkte til reindriftsmyndighetene. Det gjøres en sakkyndig reindriftsfaglig vurdering av behov for anlegg. Før reindriftsmyndigheten kan fattes vedtak i saken, må saken sendes på høring til andre myndigheter og interessenter. Kommunene og grunneier skal gis anledning til uttalelse i medhold av det lovverket som disse er ansvarlig for.

Vernemyndighetene må fatte et særskilt vedtak etter de gjeldende vernebestemmelsene. I dette tilfelle for Navitdalen landskapsvernområde. Reindriftsmyndighetene kan ikke fatte vedtak før det foreligger særskilt godkjenning fra vernemyndighetene. Naturmangfoldsloven gjelder side om side med annet lovverk. Tiltak i verneområder må derfor ha tillatelse både etter denne loven og etter den loven som tiltaket normalt reguleres etter.

Denne saken kan ikke anses å oppfylle kriteriene for delegert behandling. Saken må derfor behandles av styret selv.

Vurdering av tiltak

etter verneforskriften for Navitdalen LVO er det generelt forbud mot inngrep som vesentlig kan endre landskapets særpreg eller karakter. Det er gitt unntak gjennom spesifiserte dispensasjonsbestemmelser der forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til «oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige for utøvelse av reindrift» (Pkt 1.3 d).).

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon er at tiltaket er nødvendig og at det ikke strider mot vernevedtakets formål, herunder at effektene på verneverdiene er små eller fraværende.

De miljørettslige prinsippene i nml § 8-12 må vurderes som ramme for om dispensasjon kan innvilges eller ikke.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Det er gjort registreringer av naturverdier i 2011 og 2012.

Det ble ikke registrert rødlista arter innenfor influensområdet til tiltaket.

Det ble heller ikke påvist noen verdifulle naturtyper under kartleggingen.

Skogarealene har trivielle utforminger som anses vanlige for landsdelen. I tillegg er vegetasjonen i Navitdalen betydelig påvirket av beiting av tamrein.

Vurdert ut fra kriterier for naturverdi har altså denne delen av Navitdalen begrenset verdi. Derimot- hvis en hadde vurdert området ut fra kriteriene til kulturlandskap så hadde dette området trolig hatt stor verdi.

Landskapet i Navitdalen er vurdert til å ha stor verdi – A1. Landskapsområde der landskapskomponentene samlet sett har kvaliteter som gjør det enestående og særlig opplevelselsesrikt. Landskapet er helhetlig med stort mangfold og høy

innrykksstyrke. Homogent og helhetlig landskap med usedvanlig høy innrykksstyrke hører også med her. • Klasse A1 karakteriserer det ypperste og det enestående landskapet innenfor regionen.

Tamreindrifta med tilhørende anlegg, kjørespor fra firehjuls terrengsykler (ATV) og aktivitet er et tydelig element som finnes spredt innenfor et forholdsvis stort område.

§9 Føre var prinsippet

Det anses som tilstrekkelig opplyst til å kunne ta en kunnskapsbasert beslutning i saken. Føre var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse nå.

§ 10 – samlet belastning

Det er allerede nå en betydelig bebyggelse og kjørespor inn mot og i området Saivva. Den nye hytta vil slikt sett trolig ikke i seg selv før til økt samlet belastning. Det vil ikke frembringe mer aktivitet i seg selv og bygget vil ikke føre til tap av naturverdier.

§11 – kostnader ved miljøforringelse

Kommer ikke til anvendelse i denne saken.

§12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike (...) lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

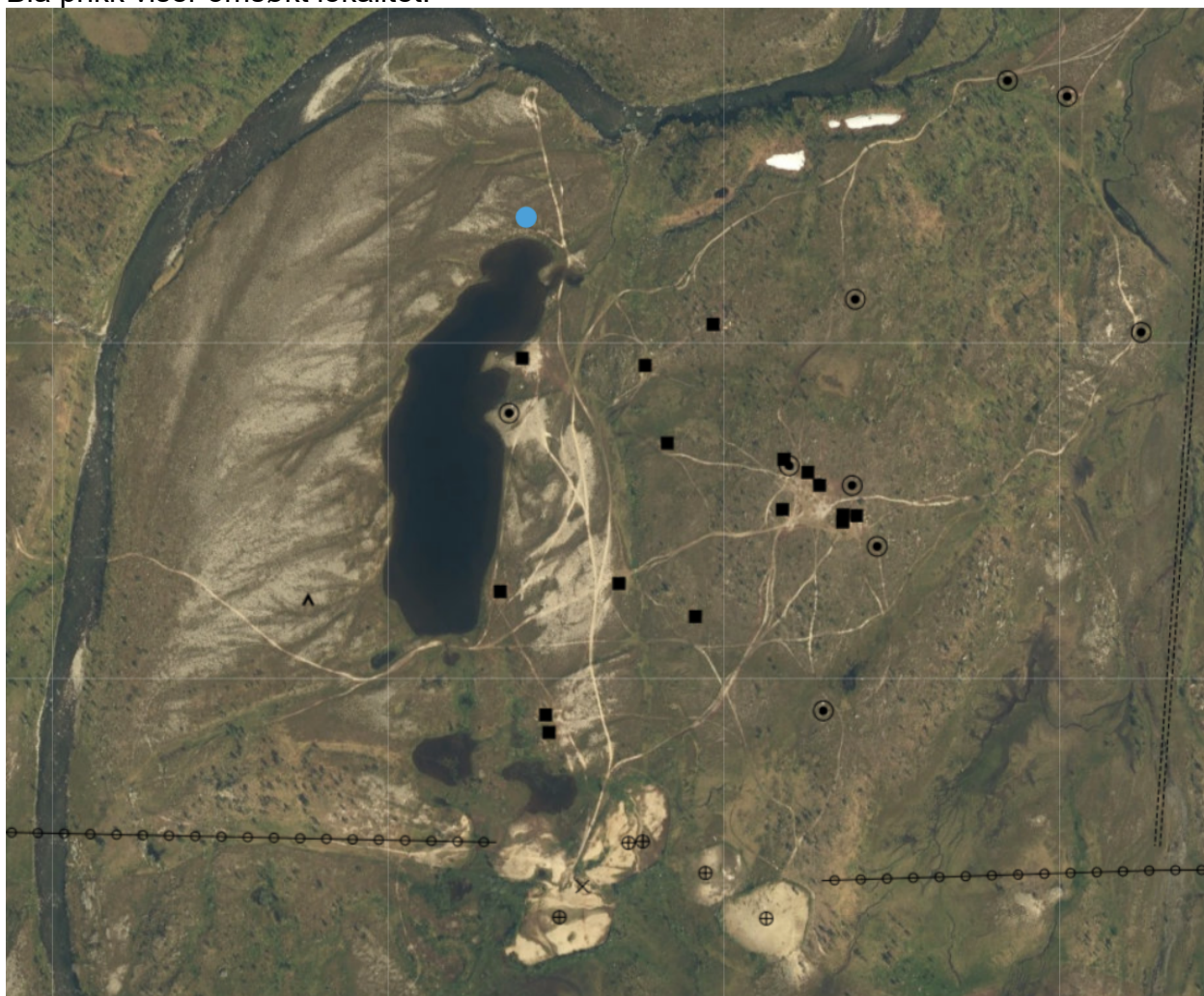
Ut fra de opplysninger som er gitt i saken så skal den nye hytta plasseres 150 - 200 meter unna den øvrige bebyggelsen i området og rett ved et eksisterende kjørespor. Selv om kjørespor er blitt en del av reindriftslandskapet, så er det likevel et klart mål at det ikke skal bli flere spor enn nødvendig, og at slitasjen på eksisterende spor skal holdes så lav som mulig. Da hensyn både til natur, landskapets estetikk og verdi og også til sikkerhet/fremkommelighet for den enkelte reindriftsutøver.

Når det gjelder lokalisering og arealbruk så vil denne hytta gjøre at det eksisterende hytteområdet utvides. Det mener vi er uheldig hvis det blir flere hytter vest for vannet. I distriktsplanen for D35 sies at det er behov for flere hytter i området, og det angis ikke noe øvre antall. Nye moderne reindriftshytter er mye større og har en mye høyere standard enn de hyttene som var tidligere. På relativt kort sikt er det derfor sannsynlig at arealinngrepene blir så store at de går ut over verneverdiene – slikt som endring av landskap. På det grunnlaget bør verneområdestyret vurdere om de faktisk kan godkjenne flere hytter før det foreligger en arealplan som gir en mer oversiktlig og samlet vurdering av hvor det skal bygges i framtiden.

Slik det er nå behandles dette fra sak til sak, og det er ingen helhetlig plan for hvordan området skal disponeres og hvor det bør plasseres nye bygg – eventuelt hvor det IKKE bør plasseres nye bygg ut fra sanitærforhold, praktiske forhold, adkomst for å minimere arealinngrep og så videre.

Vi mener at en helhetlig arealbruksplan ville gitt en bedre arealutnyttelse og bevaring av verdier, og at det vil forenklet både saksbehandlingen og spart både utbygger og andre mye tidsbruk.

Kart
Blå prikk viser omsøkt lokalitet.

Arkivsaksnr: 2023/10331-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 09.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	26/23	30.11.2023

Dispensasjon for restaurering av kjørespor i Navitdalen 2023

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen godkjenner dispensasjon for tiltak på kjørespor mellom vernegrensa og Hirvasselva i i 2023.

Vedtaket gjøres i medhold av verneforskriften pkt 1.3 i) om at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra generelle forbud mot bygg og inngrep til «*utbedring av eksisterende kjørespor i samsvar med forvaltningsplan*».

Verneområdestyret vil gjøre en evaluering av tiltaket sammen med oppsynsmyndighet, distriktet og grunneier som grunnlag for eventuelt videre tiltak.

Saksopplysninger

Verneområdestyret har for 2022 og 2023 satt av midler til reparasjon/restaurering av kjørespor i Navitdalen. Det ble allerede i 2022 utarbeidet en enkel plan for tiltaket, både hvilket område som skulle prioriteres og hvordan det skulle gjennomføres. Det ble bestemt at gjennomføringen skulle gjøres i samarbeid med rbd 35 Fávrossorda i dialog med grunneier Statskog og med forvalter.

Det ble ikke gjennomført tiltak i 2022.

I 2023 ble det gjennomført tiltak i en av de bratte bakkene. Distriktet leide inn en entreprenør som utførte arbeidet seinhøsten 2023.

Oppsynet var på vei forbi og tok bilder senere i oktober, men det var snø så endelig rapport om gjennomføringen klargjøres på barmark i 2024.

Vurdering

Det er etter §3 pkt 1 i verneforskriften et generelt forbud mot inngrep. *«som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter (.....).det er forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger (og en rekke andre).*

Men, som nevnt, kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon for en rekke tiltak, blant annet utbedring av eksisterende kjørespor.

Dette er en såkalt spesifisert dispensasjonshjemmel som viser at de overordna vernemyndighetene har tatt hensyn og gjort avveininger i verneprosessen.

Det aktuelle området er veldig preget av slitasje som følge av kombinasjonen mellom ferdsel med ATV og bratt terreng som gjør at det dannes elver/bekker i sporene som etter hvert vasker ut finmasser og bare store kuppelsteiner ligger igjen. Dette er i seg selv et betydelig naturinngrep og det er vanskelig å kjøre på med ATV. Slitasjen utvides ved at stadig nye spor tas i bruk.

Dette tiltaket er å regne som en kombinasjon av tilrettelegging. Altså gjøre det enklere og sikrere å komme fram, og skjøtsel, som er tilbakeføring av natur. I dette tilfellet ikke til naturtilstand, men til et mindre inngrep.

Det er ikke registrert viktige naturtyper i denne lia. Av fredede og rødlista arter er det Jerv, Gaupe.

Vi anser ikke at tiltaket påvirker natur- og verneverdier negativt. Heller tvert om.

Det anses å være godt nok kunnskapsgrunnlag til å ta en beslutning og at det foreligger hjemmel for dispensasjon og at det ikke er vesentlige verneverdier som berøres negativt.

Arkivsaksnr: 2022/9494-18

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 09.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	27/23	30.11.2023

Status tiltaksplan november 2023

Forvalters innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Saksopplysninger

Status for de enkelte tiltakene

Restaurering av inn til 3 daa slåttemark. år 2. – prosjekt gjennomført og utbetalt.

Disponert Kr 120 000,-

Natursti Kvænangsbotn – skiltstolper kjøpt inn. Manuskript for skilt under utarbeidelse.

Prosjekt utsettes til 2024 – midler omdisponeres. Kr 13 000,-

Forsterkningstiltak ved sti/veg mot Dalstuene. Prosjekt ikke igangsatt. Behov for tiltak er usikkert. Utarbeides plan for veitiltak. Midler omdisponeres.

Arrangement skoleklasser. Tiltak utsatt pga andre arrangementer. Kan inkluderes i «Halti skolen» fra 2024 – Midler omdisponeres. kr 15 000,-

Informasjonstiltak- plakater. Under utarbeidelse. Behov for ekstra midler. kr 25 000 + kr 15 000,-

Tiltak på vei til Rundvannet – ikke igangsatt pga formelle avklaringer. Kan gjennomføres som samarbeid med Statskog – midler overføres kr 70 000,-

Restaurering kjørespor Navit – gjennomført. Kr 75 000,- utbetales distriktet.

Vurdering

Styret har hatt fokus på skjøtsel og tilrettelegging fra Rundvannet og til Dalstuen. Veien er i hovedsak god stand for fotturer. Den har et underlag som kan være krevende hvis det er mye nedbør. I år med lite nedbør er det mindre utfordringer med at veien slites og utvides. Det er derfor ikke helt klart om hva som er behovet. Og hvilken standard styret ønsker for veien. Skal det være en svært godt tilrettelagt vei/sti med høy kvalitet som har universell utforming (gruset sti) eller skal det være slik det er i dag? anbefaling er at ytterligere tiltak på veien avventes, og at det utarbeides en plan for evt tiltak videre. Midler satt av til veitiltak overføres og omdisponeres.

Veitiltak inn til Rundvannet er igjen utsatt. Dialog med veieier stoppet opp, og det siste innspillet var at vedkommende ikke ønsket ferdsel på veien. Det er heller ikke gjort en endelig avklaring for hvordan tiltaket skal løses. anbefaling er at midlene til dette tiltaket overføres og at det gjøres et arbeid i samarbeid med grunneier for å avgjøre hvordan tiltaket skal gjennomføres.

Natursti – det er kjøpt inn 10 stolper. Tekst på «vippeskiltene» er ikke utarbeidet. anbefaler at tiltaket utsettes og at midlene omdisponeres til andre informasjonstiltak.

Arrangement skoleklasser ble ikke gjennomført pga andre opplegg. Dette er et svært viktig tiltak som bør prioriteres. anbefaling er at det skjer som del av «årshjulet» til «Haltiskolen» fra Halti kvenkultursenter, Nord-Troms museum, Reisa villakssenter, Halti nasjonalparksenter. Midlene fra 2023 omdisponeres til andre informasjonstiltak.

Nye tiltak

Gammen i Navitdalen har utfordringer med at den oversvømmes på våren / vinteren. Viser seg at lokaliseringen ikke er optimal. En løsning er å flytte hele til ny lokalitet med bedre drenering. Det vil kreve en-to ukers arbeid og koste Kr 150 – 200.

Andre prosjekter mv

Har vært noe aktivitet i sammenheng med besøkssenter reindrift. Egen sak / informasjon vil bli gitt når det foreligger mer info.

Nettsidene skal få kvensk tekst. Arbeid slutføres innen årsskiftet. Evt restmidler disponeres til kjøp av bilder eller annet infomateriell.

Disponering av driftsutgifter jmf plan behandlet i styret. Initiativ for en felles driftsplan for flere enheter har ikke hatt videre framdrift.

Arkivsaksnr: 2023/10329-4

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 20.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	28/23	30.11.2023

Innspill tiltaksplan 2024

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen ber forvalteren utarbeide tiltaksplan basert på innspill og fra møte i rådgivende utvalg og følgende innspill fra styret. Forslag til plan legges ut på høring og godkjennes endelig av styret i e-post møte før juleferien.

Drift av styret

- 5 ordinære møter, opplæring, befaringer
- Møter rådgivende utvalg
- Kartlegging, Natur i Norge

Tiltak i verneområder

- Restaurering slåttemark Kvænangsbotn
- Reparasjoner Navitgammen
- Tiltak på kjørespor i Navitdalen
- Tiltak på kjørespor i Kvænangsbotn
- Supplerende skilting Kvænangsbotn

Drift av infrastruktur

- Driftsoppgaver i henhold til driftsplan Kr 70 000,-

Saksopplysninger

Verneområdestyret bes melde inn behov for midler i henhold til «Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyret - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO ressurser i verneområder – 2024» datert 13.11.2023. Det gjelder post 1420.21 (driftsmidler) og 1420.31 (tiltaksmidler).

Posten 1420.31 omfatter nå også naturrestaurering som er et satsingsområde.

Verneområdestyrene kan melde inn behov for tiltaksmidler i stor grad etter de samme vekting og strategi som de siste 5-6 årene (St.Prop 2018-2019).

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiane, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klipping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevare for Noregs nasjonalparkar og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparkar og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtselsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Nytt av året er at det skal gjøres en vurdering etter miljørettslige prinsipper « om at forvaltningsmyndighet synliggjør vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket.

Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort.

Vurdering

Verneområdestyret har gjennomført tiltak over tid for bedring av infrastruktur på allerede tilrettelagte steder, informasjon på nett og ved innfallsporter, startsteder og restaurering av kjørespor og slitasje på eksisterende veier og stier. Det har vært spesiell fokus også på inkludere kulturminner og nyere spor fra samisk og kvensk naturbrukstradisjon som del av tiltakene.

Fra 2022 også et nytt restaureringstiltak for slåttemark som går over mer i en driftsfase fra 2024.